

Działania edukacyjne biblioteki – multimedialnego centrum informacji

Na przykładzie Zespołu Szkół Chemicznych i Przemysłu Spożywczego im. gen. Franciszka Kleeberga w Lublinie.

Bożena SZYSZKOWSKA-SIENKIEWICZ

Nowoczesna biblioteka szkolna, czyli szkolne centrum informacji, to przede wszystkim miejsce poszukiwania informacji w różnych – zarówno tradycyjnych, jak i elektronicznych – źródłach. To także miejsce, gdzie można przygotować własne opracowania i publikacje.

Bardzo ważnym zadaniem centrum jest jednak włączanie się do działalności edukacyjno-wychowawczej szkoły poprzez umożliwienie prowadzenia w nim zajęć lekcyjnych oraz pozalekcyjnych z wykorzystaniem nowoczesnych metod, środków i pomocy dydaktycznych. Biblioteka w naszej szkole od kilku lat realizuje z powodzeniem to zadanie. W centrum odbywają się różne formy zajęć z młodzieżą.

Lekcje przedmiotowe

Są to zajęcia lekcyjne odbywające się w sali multimedialnej i prowadzone przez nauczycieli właściwie wszystkich przedmiotów. Zajęcia te wymagają korzystania z internetu lub oprogramowania edukacyjnego oraz użycia takich urządzeń, jak: komputer, projektor, rzutnik foliogramów, wizualizer, tablica interaktywna czy telewizor z magnetowidem lub odtwarzaczem DVD.

Zajęcia prowadzone przez bibliotekarzy

Lekcje wiążące się tematycznie z problematyką warsztatu informacyjnego

Zajęcia *Wykorzystanie katalogów elektronicznych do poszukiwań w zbiorach bibliotecznych* przygotowują uczniów klas pierwszych

do prowadzenia poszukiwań w katalogach elektronicznych i do samodzielnego tworzenia zestawień bibliograficznych. W trakcie lekcji każdy z uczniów, mając do dyspozycji stanowisko komputerowe, poznaje organizację katalogów w programie MOL Optivum, sposoby prowadzenia poszukiwań, a także zasady tworzenia zestawień. Bibliotekarz omawia również sposoby wykorzystania zestawień. W trakcie ćwiczeń uczniowie muszą samodzielnie przygotować i wydrukować zestawienie na zadany temat.

Scenariusz lekcji *Sporządzenie bibliografii załącznikowej do prezentacji maturalnej* przygotowany został z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. Zawiera ona bardzo przejrzyste opracowany materiał dotyczący zagadnień li-

W bibliotece szkolnej – ICIM uczniowie przygotowują własne opracowania i publikacje.

fot. Bożena Szyszkowska-Sienkiewicz

teratury podmiotu i przedmiotu oraz tworzenia bibliografii łącznikowej. Ukazane są normy, elementy opisu bibliograficznego, przykłady opisów bibliograficznych: książki, fragmentu książki (rozdziału, rozprawy, eseju w pracy zbiorowej), pracy zbiorowej, antologii i utworu zamieszczonego w antologii, recenzji, wywiadu, artykułu z czasopisma, reprodukcji obrazu w książce, dokumentu elektronicznego, filmu na kasecie wideo i na płycie DVD, materiału dostępnego w internecie itd.). Po obejrzeniu prezentacji połączonej z prelekcją uczniowie pod kierunkiem nauczyciela bibliotekarza samodzielnie sporządzają opisy różnych rodzajów dokumentów.

Takie lekcje uzgodnione są z nauczycielami języka polskiego i odbywają się w ramach lekcji przedmiotowych. Uczniowie, przygotowując później samodzielnie prezentacje maturalne, mogą zawsze, w razie kłopotów z wykonaniem opisów bibliograficznych, obejrzeć sobie jeszcze raz prezentację w komputerze lub zasięgnąć porady nauczyciela bibliotekarza.

Inne lekcje

Personel ICIM przygotowuje i prowadzi również zajęcia lekcyjne niezwiązane z warsztatem informacyjnym. Przykładem może być scenariusz lekcji *Kupuj odpowiedzialnie – twoje pieniądze kształtują świat*. Kieruje ona uwagę młodzieży na konieczność dokonywania świadomych wyborów konsumenckich, a także na dążenie do ograniczenia ilości odpadów i możliwość wtórnego ich wykorzystania. Prelekcja nauczyciela bibliotekarza ilustrowana jest prezentacją multimedialną. Przybliża ona uczniom pojęcia takie, jak: konsumpcja, etyczny konsument, sprawiedliwy handel, tania siła robocza, bojkot konsumencki, 3R

(*reduce* – ograniczenie odpadów, *reuse* – ponowne użycia, *recycle* – odzyskiwanie) odnoszące się do odpadów czy GMO. Uczestnicy lekcji na ekranie oglądają przykłady tzw. znaków ekologicznych umieszczanych na produktach i uzyskują informacje o ich znaczeniu. Prezentacja podaje również przykłady interesujących stron WWW. Następnie młodzież próbuje odnaleźć poszczególne znaki na przygotowanych oryginalnych opakowaniach i dyskutuje na temat znaczenia proekologicznych i prospołecznych postaw konsumenckich. Lekcje wg tego scenariusza cieszą się dużym zainteresowaniem uczniów.

Inne scenariusze, również opracowane z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, to np. *Ciemna strona internetu* lub wchodzące niebawem do realizacji lekcje *Jak się uczyć?* i *Jak czytać efektywnie?*

Przykładem ciekawej formy realizowanych przez personel ICIM zajęć jest instruktaż i pomoc w nauce techniki zdobienia przedmiotów metodą decoupage oraz wykonywania origami. Jedną z nauczycielek bibliotekarek prowadzi takie zajęcia dla zainteresowanych uczniów.

Ogólnoszkolne akcje i konkursy

Personel ICIM przygotowuje również – zarówno pod względem merytorycznym, jak i tzw. oprawy medialnej – ogólnoszkolne akcje czy konkursy.

Bardzo interesującym przedsięwzięciem jest akcja „Polska dla Darfuru”. Jedną z pracownic ICIM przygotowała z tej okazji wraz z młodzieżą wystawę multimedialną, przybliżającą widzom tragedię Darfuru. Ekspozycja obejmowała teksty na temat Darfuru, zdjęcia, a przede wszystkim wyświetlaną przez cały czas trwania wystawy prezentację. Akcja trwa w dal-

szym ciągu, mniejsze wystawy eksponowane są w czytelnicy i w głównym holu szkoły.

Od kilku lat bibliotekarki prowadzą ogólnoszkolny doroczny konkurs „Turniej jednego wiersza”. Każda edycja dotyczy innego tematu. Jury składa się z pracownic ICIM i nauczycielki języka polskiego. Rozstrzygnięcie konkursu odbywa się w centrum i jest zawsze dużą uroczystością, w której biorą udział dyrektor szkoły, zaproszone klasy wraz z nauczycielami oraz oczywiście uczestnicy konkursu i jury. Po wręczeniu nagród recytatorzy z koła teatralnego odczytują nagrodzone utwory.

Zajęcia pozalekcyjne

Biblioteka – ICIM w naszej szkole to również miejsce, w którym samodzielnie lub pod kierunkiem nauczycieli młodzież może rozwijać swoje pasje, zainteresowania, talenty. Spektakularnym przykładem może być praca koła teatralnego. Działa ono pod kierunkiem nauczycielki języka polskiego. W centrum członkowie koła wraz z opiekunką poszukują materiałów w zbiorach lub internecie, piszą scenariusze, nagrywają muzykę, a następnie odbywają próby zwykle i kostiumowe przedstawień, korzystając ze sprzętu znajdującego się w ICIM – mikrofonów, magnetofonów itd.

Stałymi bywalcami centrum są również członkowie koła dziennikarskiego wraz z opiekunką.

Są to tylko pojedyncze przykłady działań mających miejsce w naszym ICIM, niemniej pokazują one dobitnie, że nowoczesna biblioteka szkolna może poszerzać ofertę edukacyjną nie tylko swoją, lecz także całej szkoły. □

Bożena SZYSZKOWSKA-SIENKIEWICZ
Lublin, Zespół Szkół Chemicznych i Przemysłu Spożywczego